

- För mig är det viktigt att både kunna resa och att kunna vara hemma och vara mamma och mormor. Jag tycker vardagen är lika viktigt i mitt liv som äventyret, säger Titti. Foto: Catarina Nykvist Lilliehöök

Pia Johansson, dokumentärfilmare, träffade Titti Strandberg, upptäcksresande för första gången på en expeditonsutbildning i Grövelsjöfjällen i augusti 2003.

- Jag hade i flera år funderat på att göra ett porträtt på en person som gör något utöver det vanliga. När jag gick kursen upptäckte jag att här var den personen jag sökte, en kvinna som med sitt liv kunde vara en förebild för andra, säger Pia Johansson.

Med stöd av bland annat Film i Dalarna kunde Pia ett halvår senare sätta igång med en film med arbetsnamnet "Det omöjliga tar bara lite längre tid".

Pia beskriver Titti som en person som vågat ta steget utanför det vanliga livet och de vanliga normerna och följa sitt hjärta. Hon är före detta förskolelärare, tvåbarnsmamma, skild och gift igen med Mikael Strandberg. Sju år

gamla opererades Titti för hjärtfel med dåliga odds. Hon överlevde och har genom åren utvecklat en kämparanda och livsglädje som går utanför det vanliga.

Upptäcker och föreläser Tillsammans med äventyraren Mikael gör Titti långa upptäcksresor runt om i världen, om vilka de sedan föreläser på hemmaplan. Närmast ska de åka till Sibirien i juli. Där ska de under ett år göra en expedition och färdas 350 mil.

Expeditonsutbildningen vid Grövelsjön är ytterligare en del i deras verksamhet. De lär ut hur resor kan genomföras utan moderna hjälpmedel, i balans med naturen.

- Titti lever ett spännande liv och vågar satsa både tid och pengar på att göra svåra och krävande expeditioner, som vanligen män gör i första hand. Hon verkar i en bransch som är enormt mansdominerad, samtidigt som hon fortsätter vara kvinna med en vardag hemma både som mamma och mormor, berättar Pia.

Glädje och entusiasm INBLICK träffar Pia och Titti, tillsammans med fotografen Gunnar Zetterberg, en dag i maj i Falun för att prata om filmen och det liv Titti lever. Alla tre visar både glädje och entusiasm över filmarbetet

Titti träffar Gunnar och Pia en gång i månaden. Då får de vara med henne och Mikael i vardagen, i förberedelser inför resan till Sibirien och i möten med andra människor. Foto: Catarina Nykvist Lilliehöök

Det omöjliga tar bara längre tid

Dokumentärfilm om äventyrerskan Titti Strandberg

och syftet med att göra filmen.

- Jag måste släppa in Pia och Gunnar i mitt liv och visa vem jag är på gott och ont. Det är också viktigt att berätta att jag som kvinna kan klara av även manliga utmaningar, utan att tappa min identitet som kvinna, berättar Titti.

- Vi ses en gång i månaden och då får både Pia och Gunnar vara med mig och Mikael i allt vad vi gör. Det går jättebra eftersom jag har fullt förtroende för dem båda.

Som en skugga

- Gunnar följer mig som en skugga med kameran, det går liksom av sig själv. Och Pia är med och

fånga upp vad som händer, eftersom hon också är ansvarig producent för filmen.

Det är ett viktigt syfte med filmen att visa att kvinnor kan klara en massa saker, utan att för den saken skall behöva förvandlas till en kvinnlig variant av "starka män". Eller som Titti säger:

Verklig jämlikhet

- Det är det som är verklig jämlikhet, att både kvinnor och män har samma möjligheter att göra vad de vill på samma villkor. Sedan måste det vara fritt, för både för kvinnor och män, att välja vad man vill göra med sitt liv.

- För mig är det viktigt att både kunna resa och att kunna vara hemma och vara mamma och mormor. Jag tycker vardagen är lika viktig i mitt liv som äventyret.

Dokumentärfilm om Titti handlar i huvudsak om henne som person och hennes förberedelser inför resan. Men i det ingår också mycket av Tittis vardagsliv och tankar, hennes möten med grannarna i byn Sörberget, sex kilometer utanför Särna. Här bor en blandad befolkning på totalt tolv personer. Här är grannens nyfödda katt eller en upprustad gammal bil, lika viktig att prata om som Tittis och Mikael färd till Sibirien.

Fantastiska möten

- Det är så fantastiskt att möta Titti och alla andra som bor i byn. Att se hur de tar sig tid att sitta ner och prata. Det är möten som vi alla behöver mer av, som jag också vill berätta om, säger Pia.

- Jag minns exempelvis när vi vid en av intervjuerna vid sjön i vintras fick möta en ny person vi tidigare bara hört talas om. Han kom förbi i sin gamla bil och blev sittande på "ljugarbänken" med Mikael för att prata. Jag vet jag ropade på Gunnar som höll på och filmade något uppe i skogen, att han skulle komma och filma det här mötet istället.

Dokumentärfilmaren Pia Johansson. Foto: Johan Ivarsson

Lägerplats vid Guohpervagge i Sarek. Foto: Pia Johansson

Fotografen Gunnar Zetterberg och producenten Pia Johansson. Foto: Mikael Strandberg

Det är många situationer i vardagslivet, som kommer upp när vi sitter och pratar. Mycket glädje och skratt blandat med allvar.

- En annan situation var när

Titti och Mikael fick hem en del av den utrustning de skulle använda, berättar Gunnar.

- De måste se den och veta att det fungerar innan de tog den.

Därför var Titti varsam när hon plockade upp kläder och annan utrustning för att inget skulle gå sönder. Mikael däremot var mer oförsiktig och drog upp sakerna när

han provade utrustningen. Där syntes också hur olika de är som personer.

Gunnar och Pia har arbetat med dokumentärfilm tillsammans i flera år. Detta att kunna "smyga runt" med kamera och dokumentera Titti och hennes liv tycker är extra intressant då det inte bara handlar om att göra ett vanligt porträtt.

- Först trodde jag Pia ville göra något av ett idolporträtt. Men det här handlar om så mycket mer eftersom vi filmer hennes vardagsliv, med många små händelser och möten med andra människor.

Hyllning till tryggheten

Pia ser också filmen som en hyllning till tryggheten på landsbygden, som en motsats till storstaden. Föreläsningarna sker både i "slott och koja", där landsbygdens fördelar ändå framstår som grundläggande viktiga.

- Här kan människor verkligen mötas i nuet, alla blir sedda och det finns tid att prata och lyssna på varandra, säger Pia.

- Jag tror också det är en del av det viktiga i livet. Att vi kan och vågar möta varandra här och nu som lika värda människor, säger Titti.

CATARINA NYKVIST
LILLIEHÖÖK

Fakta om filmen

Filmens arbetsnamn: "Det omöjliga tar bara lite längre tid".

Produktionsstöd: Från Film i Dalarna, länsstyrelsen i Dalarna och SVT Mellansverige. Piafilm, som Pia Johanssons, bolag heter satsar också ekonomiskt på produktionen.

Filmen görs av: Pia Johansson, som är producent, gör intervjuer, filmade i Sarek och tar ljud till filmen. Gunnar Zetterberg står för övriga foto i filmen.

Filmteknik: Digital videoteknik.

Filmen: Förarbete under september till december 2003. Inspelning av filmen januari till juli 2004. Redigerad och klar senast september 2005, troligen redan försommaren 2005. Filmen ska bli 60 minuter lång.

Titti Strandberg: Är den som porträtteras, och som reser till Sibirien i juli 2004.

Filmen visas: I TV hösten/vintern 2005.